

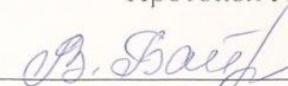
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра ЕКОНОМІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«28» серпня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри економіки

Протокол №1 від «14» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
Вікторія БАЙДАЛА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Міжнародна економіка»
Олена КІРЕЙЦЕВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Міжнародна економіка
Факультет	Економічний
Розробник	доцент кафедри економіки к.т.н., доцент Чередніченко О.О.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«Історія економіки та економічної думки»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>	
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки (курс)	1	-
Семестр	1	-
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	-
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	-
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>4 год.</i>	-

1. Мета, завдання та компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування системи знань про основні етапи формування та напрями розвитку господарства й економічних учень, передумови та закономірності еволюції світового господарства, економічної науки, економічні концепції головних шкіл і напрямів економічної думки.

Завдання: набуття студентами знань з питань основних методів і прийомів вивчення господарських систем і їхнього розвитку, економічних поглядів різних течій; відмінностей між господарськими системами; чинників, що формують специфічну діяльність економічних суб'єктів господарських систем та генезис господарських систем; основних особливостей і загальної характеристики економічної думки кожного періоду розвитку світової цивілізації.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі			
		л	п	лаб/інд	с.р.		л	п	лаб/інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Історія економіки										
Тема 1. Предмет і методи дослідження історії економіки. Господарство первісного суспільства	1	8	2	2		4				
Тема 2. Особливості господарського розвитку періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.)	2	8	2	2		4				
Тема 3. Господарство суспільств Європейської цивілізації у період Середньовіччя (V–XV ст.)	3	8	2	2		4				
Тема 4. Формування та розвиток ринкового господарства	4	8	2	2		4				
Тема 5. Ринкове господарство країн у період монополістичної конкуренції (др. пол. XIX – поч. XX ст.)	5	8	2	2		4				
Тема 6. Господарство в період	6	8	2	2		4				

державно-монополістичного розвитку суспільств (перша пол. XX ст.)														
Тема 7. Розвиток національних економік країн у системі світового господарства під впливом науково-технічної і інформаційно-технологічної революції	7	8	2	2			4							
Тема 8. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи. Формування засад ринкового господарства (90-ті рр. XX ст. – поч. XXI ст.)	8	8	2	2			4							
Разом за змістовим модулем 1		64	16	16			32							
Змістовий модуль 2. Історія економічної думки														
Тема 9. Предмет і методи дослідження історії економічної думки. Економічна думка стародавнього світу	9	8	2	2			4							
Тема 10. Економічна думка Середньовіччя. Меркантилізм	10	8	2	2			4							
Тема 11. Класичний період у економічній науці	11	8	2	2			4							
Тема 12. Маржинальний напрям у економічній науці	12	8	2	2			4							
Тема 13. Кейнсіанство та його еволюція	13	8	2	2			4							
Тема 14. Неоліберальний напрям еволюції класичної школи	14	8	2	2			4							
Тема 15. Інституціоналізм	15	8	2	2			4							
Разом за змістовим модулем 2		56	14	14			28							
Усього годин		120	30	30			60							

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і методи дослідження історії економіки. Господарство первісного суспільства	2
2	Особливості господарського розвитку періоду формування світових цивілізацій	2
3	Господарство суспільств Європейської цивілізації у період Середньовіччя V–XV ст.	2
4	Формування та розвиток ринкового господарства	2
5	Ринкове господарство країн у період монополістичної конкуренції	2
6	Господарство в період державно-монополістичного розвитку суспільств	2
7	Розвиток національних економік країн у системі світового господарства під впливом науково-технічної і інформаційно-технологічної революції	2

8	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи. Формування засад ринкового господарства	2
9	Предмет і методи дослідження історії економічної думки. Економічна думка стародавнього світу	2
10	Економічна думка Середньовіччя. Меркантилізм	2
11	Класичний період у економічній науці	2
12	Маржинальний напрям у економічній науці	2
13	Кейнсіанство та його еволюція	2
14	Неоліберальний напрям еволюції класичної школи	2
15	Інституціоналізм	2
Разом		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, методи дослідження історії економіки та економічної думки	4
2	Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій.	4
3	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.)	4
4	Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V–XV ст.)	4
5	Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша пол. XVII ст.)	4
6	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (др. пол. XVII – перша пол. XIX ст.)	4
7	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (др. пол. XIX – поч. XX ст.)	4
8	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (др. пол. XIX – поч. XX ст.)	4
9	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша пол. XX ст.)	4
10	Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом НТР (др. пол. XX ст.)	4
11	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кін. XX – поч. XXI ст.)	4
12	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	4
13	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст.)	4
14	Особливості сучасного етапу розвитку інноваційної економіки підприємницького суспільства	8
Разом		60

5. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне опитування;
- модульне тестування;
- презентації і виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою та переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат.}}$$

9. Навчально-методичне забезпечення

– електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки» (на навчальному порталі НУБіП України elearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=272>)

– конспекти лекцій і їхні презентації - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=272>

– Чередніченко О.О., Болгарова Н.К. Історія економіки та економічної думки: Навчальний посібник. К.: ЦП "Компринт", 2016. 264 с.

– Чередніченко О.О., Болгарова Н.К. Курс лекцій з дисципліни "Історія економіки та економічної думки" для здобувачів вищої освіти ОС Бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка» ОПП «Міжнародна економіка». К.: ЦП "Компринт", 2024. 176 с.

– Чередніченко О.О., Болгарова Н.К. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з дисципліни «Історія економіки та економічної думки»

для здобувачів вищої освіти ОС Бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка» ОПП «Міжнародна економіка». К.: ЦП "Компринт", 2024. – 112 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Владимиров К.М. Морозова О.Г. Владимірова Л.В. Історія економіки та економічної думки. Навч. посіб. Київ: Ун-т ім Т. Шевченка, 2020. 406 с.
2. Гузенко І.Ю. Глобальна економіка. навч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2023. 168 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
4. Економічна теорія. навч. посіб. Г.М. Пилипенко, Ю.І. Пилипенко М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 196 с.
5. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність: підручник / Е.М. Забарна та ін. Одес. нац. політехн. ун-т. Херсон: Олді-плюс, 2020. 412 с.
6. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 450 с
7. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки / За ред. З.І. Галушки, Г.М. Поченчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. Ю. Федьковича, 2022. 368 с.
8. Сучасні економічні теорії: навч. посіб. Г.П. Пасемко та ін. Харків: ХНАУ, 2020. 169 с.
9. Економіка розвитку: Навчальний посібник. О.О. Чередніченко, Т.В. Мірзоєва, Л.М. Степасюк, О.А. Томашевська. К. «ЦП «КОМПРИНТ»». 2022. 405 с.
10. Розміщення продуктивних сил: Навчальний посібник. Л.М. Степасюк, О.О. Чередніченко, В.В. Нагорний. К. «ЦП «КОМПРИНТ»». 2023. 450 с.
11. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
12. Інститут економіки і прогнозування НАН України. URL: <http://www.ief.org.ua>
13. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
14. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>